

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I. Sc.)

परीक्षा : जानेवारी - २०२३

सत्र - २

विषय : संदर्भ सेवा आणि ग्रंथसूचीय नियंत्रण (BL-21-223)

दिनांक : १९/०१/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)
१. मराठी सारस्वत मध्ये --- लेखकांची माहिती आहे.
अ) २००० ब) २७००
क) २१०० ड) २५००
 २. हूज हू ऑफ इंडियन रायटर्स ---
अ) र राव ब) स राव
क) र राजू ड) या पैकी नाही
 ३. एनसायक्लोपीडिया ब्रिटानिका --- खंडात आहे.
अ) ३ ब) २
क) ४ ड) या पैकी नाही
 ४. इंटरनॅशनल एनसायक्लोपीडिया ऑफ लायब्ररी अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स --- यांनी संपादन केला आहे.
अ) जॉन ट्रेस ब) जॉन फेडर
क) जॉन पीटर ड) जॉन केंट
 ५. संदर्भ हा शब्द --- शब्दा पासून घेतला आहे.
अ) मराठी ब) रोमन
क) संस्कृत ड) या पैकी नाही
 ६. बिब्लिओग्राफी हा शब्द --- शब्दा पासून आला आहे.
अ) रोमन ब) ग्रीक
क) इंग्लिश ड) फ्रेंच
 ७. मायक्रोपेडिया --- खंडात आहे.
अ) १२ ब) ११
क) १० ड) १३
 ८. ऑक्सफर्ड इंग्लिश डिक्शनरी ची पहिली आवृत्ती --- मध्ये प्रकाशित झाली.
अ) १९३३ ब) १८३३
क) १९२३ ड) या पैकी नाही
 ९. डॉ रंगनाथन यांच्या मते शीघ्र संदर्भ सेवेची वेळ मर्यादा --- मिनिटे आहे.
अ) ३० ब) १०
क) २० ड) या पैकी नाही
 १०. संदर्भ ग्रंथपालाचे स्वतंत्र पद पहिल्यांदा --- विद्यापीठ येथे झाले.
अ) कलकत्ता ब) दिल्ली
क) मुंबई ड) मद्रास

- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)
१. चांगलया संदर्भ ग्रंथाचे वैशिष्ट्य स्पष्ट करा
 २. विशेष ग्रंथालय म्हणजे काय लिहून कोणत्या हि तीन विशेष ग्रंथालयांबद्दल सविस्तर माहिती लिहा
 ३. संदर्भ सेवेची आवश्यकता स्पष्ट करा
- प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)
१. संदर्भ सेवा म्हणजे काय. त्याची व्याप्ती व गरज स्पष्ट करा
 २. शिग्र संदर्भ सेवा व प्रलंबित संदर्भ सेवा या बद्दल सविस्तर माहिती लिहा
 ३. संदर्भ सेवा म्हणजे काय स्पष्ट करून ग्रंथालयातील पाच सूत्रे यांच्या बरोबर ती कशी निगडित आहे त्या बद्दल सविस्तर माहिती लिहा
- प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)
१. संदर्भ मुलाखत
 २. ग्रंथसूची चे प्रकार
 ३. शब्दकोश

English Translation

Reference Service & Bibliographic Control (BL 21-223)

- Q. 1 Choose the correct option** (10)
1. Marathi Saraswat includes information about----- writers

a)2000	b)2700
c)2100	d)2500
 2. Who's who of Indian Writers-----

a) R.Rao	b) S.Rao
c) R.Raju	d) None of the above
 3. Encyclopedia Britannica is in----- parts

a)3	b)2
c)4	d) None of the above
 4. International encyclopedia of information and library science was edited by-----

a) John Trace	b) John Fedar
c) John Peter	d) John Kent
 5. The word reference has been derived from-----

a) Marathi	b)Roman
c)Sanskrit	d) None of the above
 6. Bibliography has been derived from----- word

a)Roman	b)Greek
c)English	d) French
 7. Micropedia is in ----- volumes

a)12	b)11
c)10	d)13
 8. First edition of Oxford English Dictionary published in-----

a)1933	b)1833
c)1923	d) None of the above

9. As per Dr. Ranganathan time limit for short range reference service-----
a)30 min b) 10 min
c) 20 min d) None of the above
10. Separate post of reference librarian was introduced for first time in-----
university
a)Calcutta b)Delhi
c) Mumbai d) Madras

Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)

1. Explain the features while evaluating a good reference book
2. What do you mean by special library. Explain in detail any 3 types of special libraries
3. Explain in detail the need for reference service

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)

1. Explain the concept of Reference service along with its scope and need
2. Explain in details short range reference service and long range reference service
3. Explain the concept of reference service with its relation to five laws of library science

Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)

1. Reference interview
2. Types of bibliography
3. Dictionary
